

Elnök:
Dr. Mandl József
akadémikus

Alelnök:
Dr. Wittmann Tibor
egyetemi tanár

Titkár:
Dr. Csala Miklós
egyetemi tanár

Tagok:
Dr. Dóczy Tamás
akadémikus

Dr. Poór Gyula
akadémikus

Dr. Sótónyi Péter
akadémikus

Dr. Vörös Attila
egyetemi magántanár

**Etikai bizottsági
elnökök:**

Dr. Bitter István
egyetemi tanár

Dr. Kosztolányi György
akadémikus

Dr. Schaff Zsuzsa
akadémikus

Tájékoztatás
az ETT Nemzeti Orvostudományi Kutatási Központ (NOKK) megalakításáról

2021 novemberében az EMMI úgy módosította az ETT-ről szóló rendeletet, hogy **Kásler Miklós miniszter kezdeményezésére létrehozta az ETT szervezetén belül a NOKK (Nemzeti Orvostudományi Kutatási Központ)-ot.**

A NOKK többek között

- „*a miniszter felkérésére véleményezi az emberen végzett orvostudományi kutatásokra vonatkozó szakmai, tudományos, kutatási, fejlesztési koncepciókat, az orvostudományi kutatásokra vonatkozó kormányzati, kutatási, fejlesztési stratégiai dokumentumokat*”

- „*kutatási-fejlesztési prioritásokat alakít ki*”

- „*végzi az egészségügyi szakterületek kutatási és fejlesztési tevékenységének döntés-előkészítését, véleményezését és értékelését*”

- „*Az ETT NOKK javaslatot tesz a tárcaszintű kutatási pályázatok kiírására, a prioritások meghatározására. Elbírálja a beérkezett pályázatokat, és javaslatot készít azok anyagi támogatására. Értékeli a támogatott kutatási pályázatok időközi, valamint zárójelentéseit. Javaslatot tesz továbbá az ETT Elnökségének a tudományos pályázatokat bíráló szakmai bizottságok létrehozására és azok személyi összetételére*”

Emiatt a korábbi ETT Kutatási és Fejlesztési Bizottság magától értetődően okafogyottá vált, megszüntetésre került, mivel feladatait az ETT NOKK veszi át.

Az ETT NOKK igen fontos előrelépés a magyarországi klinikai kutatások egységes rendszerének kialakítására. Létrehozásakor az EMMI vezetése koncepcionálisan az Észak Amerikai Egyesült Államokban az ottani egészségügyért felelős tárca (DHHS Department of Health and Human Services) egyik egységként működő NIH (National Institutes of Health) logikáját vette alapul. Az NIH országos intézeteket fog össze, ugyanakkor az egyetemi/kórházi kutatásokat, nemcsak országos intézetek kutatásait támogatja. Ismeretes, hogy az NIH támogatási rendszerei az USA legfontosabb állami kutatástámogatási formái az egészségügyben, amelyek mind „falakon belüli, mind kívüli” tudományos kutatási tevékenységeket finanszíroznak. **Az ETT NOKK kinevezés alatt álló tagjaira az ETT Elnöksége tett javaslatot; közöttük egyetemi szakemberek és országos intézeti vezetők egyaránt a szakterületeket is figyelembe véve arányosan megtalálhatók.**

Az ETT teljes mértékben egyetértett a NOKK létrehozásával és nemzetközi példák (pl. Medical Research Council – UK, INSERM – Franciaország) alapján is messzemenően támogatta azt. A NOKK a betegellátás szempontjai szerint határoz meg kutatási prioritásokat.

Az ETT – jogelődjén keresztül – több mint 150-éves múltra tekint vissza. Orvosbiológiai kutatási kérdésekben mindig jelentős szerepet játszott. Ismeretes, hogy Magyarországon a nyolcvanas években az akkori egészségügyi tárca alakított ki először olyan klinikai kutatástámogatási rendszert, amelyet az ETT működtetett, független volt, és a magyar betegellátás szempontjai szerint döntött tudományos kutatásokról.

Az ETT NOKK létrehozása szervesen illeszkedik ahhoz is, hogy az ETT feladatai közé tartozik három olyan országos hatáskörű független kutatásetikai bizottság működtetése, amelyek többek között szakmai-etikai hozzájárulást adnak gyógyszer- és műszervizsgálatokhoz Magyarországon. Véleményük kötő erejű. Működésük színvonala lényegi hozzájárulás volt ahhoz, hogy a kutatásengedélyezési rendszer, az etikai közigazgatás kiválóan működik az egészségügyben, a klinikai vizsgálatokról készült nemzetközi összehasonlításokban Magyarország az élenjáró országok közé tartozik, és szakmai hibák miatti botrányok, tragédiák elkerülték.

A humánklinikai vizsgálatok biztonságossága (a betegek védelme) érdekében működő kutatásetikai bizottsági rendszer tovább fejlődött, bővült 2019-ben, amikor a regionális kutatásetikai bizottságok elnökeinek tanácsa (REKEBET), mint új ETT bizottság megalakult. Így új fejleményként az EMMI mellett működő független ETT egységes minden orvosbiológiai klinikai vizsgálatra kiterjedő centrális, regionális és helyi etikai közigazgatást működtet az országban.

A 2019-ben miniszteri előszóval megjelent Bioetikai Kódex második kiadása, amely az ETT kutatásetikai tevékenységének szempontrendszerét mindenki számára áttekinthetővé teszi, 2022 elején egy harmadik kiadással, és így egy új részletes orvosbiológiai kutatási adatvédelmi fejezettel bővül.

Az ETT működése körülbelül 150 nagyrészen egyetemi, kiemelkedő tudású, véleményezésében szuverén szakember szakmai véleményező munkáján alapul. Kinevezésüket három évenként megújítják. Ciklusonként az ETT bizottságainak összetétele átlagosan 10-15%-ban változik. Az ETT jelenlegi tagjainak többsége legalább tíz éve segíti a testület munkáját.

Az ETT mindig egyszerre a kontinuitást és a folyamatos megújulást képviseli – tevékenysége az elmúlt három évben lényegesen gazdagodott. Az EMMI által életbe léptetett jogszabályi módosítások az ETT hatáskörét – többek között éppen az ETT NOKK létrehozásával – jelentősen szélesítették. Minden egyes ETT-t érintő jogszabályi változtatás az ETT teljes egyetértésével és támogatásával, nem egyszer kezdeményezésére történt.

Az ETT NOKK létrehozása lépéstartás az orvoslás robbanásszerűen zajló fejlődésével; megalapítása (az EMMI) válasz(a) a minél gyorsabb translációt követelő társadalmi igényre, arra az alapvető és minden korban sürgető kihívásra, hogy az új tudományos felfedezések minél gyorsabban emeljék a betegellátás színvonalát!

Budapest, 2021.11.19.